

DUNÁNTÚLI KÖZLÖNY

(Mezőföldi Hírlap.)

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Siófok.
Hirdetéseket jutányos árban veszünk fel.
Nyilttér sora 60 fillér.

Főszerkesztő: Ifj. Kohn Gyula.
Felelős szerkesztő: Békefi Sándor.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 korona.
Fél évre 4 korona.
Negyed évre 2 korona.

Vissza a középkorba!

(bs.) A Csekonicsok, Festeticsek, Zichyek, Palliavicsiniek s a többi méltóságos és kegyelmes icsek-vicek szervezete, a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége komoly kéréssel lépett a kormány és a törvényhozás elé. A magasabb munkabéreket követelő mezőgazdasági munkásokkal szemben erélyes intézkedések fogantatásáért esedeztek. Hétrét görnyedt Magyarország belügyminisztere előtt az a mánás deputáció, melyet a nagybirtokosok a feljebb említett cél keresztülvitele érdekében küldöttek ki.

A munkáskérdés illetén megoldása komoly dolgokkal foglalkozó sajtóorganum hasábjaira nem tartozik. Az ezerholdasok e legújabb mozgalmát csak azért említjük fel, mert azt határozottan figyelemre méltó társadalmi áramlat előzte meg.

A sokat emlegetett nyugati államok a civilizatorius haladás mesgyéjén bámulatos gyorsasággal törnek előre. Mi vissza fejlődünk. E visszafejlődési folyamat következtése az a középkori felfogás, a mely az

ezerholdasok új akciójával kapcsolatosan domborodott ki.

A sajtó számban tekintélyesebb része minden liberális terv és intézmény ellen izgat. A hivatalos körök a reakcionárius aknamunkát segítik elő. A közélet kiválóságai a negyvennyolc előtti viszonyokat sirják vissza. A XX-ik században, Az Ur 1907-ik közönséges esztendejének első napjaiban a fórumon hatalmas tábor sorakozik, a mely többek között az egyházi latifundiumok fenntartását, az elsőszülött örökösödési jogának kimondását, a középbirtok hitbizományát követeli. Csak természetes, hogy a reakcionárius elvek hirdetői a boldog középkorral egyetemben a derest is régi jogaiba helyeznek.

Évszázadokon keresztül Magyarország munkálkodó népe a jobbagység járma alatt nyögött. A magyar nemzet egyik felét az előjogokkal felruházott nemesek, a másikat pedig a minden jogból kifosztott szegény sorbeli emberek képezték. A rendi uralom garázdálkodása alatt, magyar föld robotoló páriáival a kiváltságos nemesi osztály kénye-kedve szerint bánhatott el. A parasztot nyuzták. Szípolozták. Deresre huzatták.

A francia forradalom az összes európai államok szervezeteit a jogegyenlőség alapjára helyezte át. A forradalom már minden korhadt intézményt elsöpört: a mikor Magyarországon még mindig középkori állapotok uralkodtak. A nemesi osztály évszázados előjogaihoz görcsösen ragaszkodott és abból feláldozni egy jottát sem akart. A csökönységét csak az az élet-halál harc törte meg, a melyet a konzervatív főurak ellen Kossuth Lajos esztendőknél keresztül folytatott.

Kossuth Lajos demokratikus eszméinek letéteményesei a legújabb időkben csodálatos változáson mentek át. A ki ez előtt a szabadságért hevült: ma a szolgaság korbácsát suhogtatja. A modern haladás vívmányaiából mit sem kér. A tizenkilenc águ nemesi koronát emberöltők becsületes munkájánál többre taksálja. A munkaképes emberek százezreinek kívándorlásáról tudomást nem szerez. A szegény ember nyomorúságával szemben érzéketlenné vált. Ez az eltévelyedés okozza azt, hogy az ezerholdasok szervezete a derest megfelelő kórossal kérheti vissza.

Sötétséget óhajtanak, sötétséget akar-

TÁRCA.

Az ur a háznál.

Irta: Kóbor Tamás.

Kerzsánék délelőtt lábujhegyen járnak. Folytatót nehéz hangulat borong a fehér függönyös kis lakásban. Suttogva beszélnek, az ajtókat óvatosan nyitják, csukják, mintha nehéz beteg volna a háznál. Kerzsáné a hálófülkés szoba ablakán ül és kötöget, Riza a lánya a konyhában foglalatokodik, vigyázva, hogy a tányérok össze ne csörmpöljenek.

Déltájban csoszogó léptekkel, görnyedten, botjára támaszkodva érkezik az öreg Kerzsán; egy darabig künn áll a küszöbnél, majd félénken próbálgatja, nyitva-e az ajtó? Aztán megint áll, áll és habozik, végre remegve nyul a csöngetyű huzóhoz és lassan megvonja, nehogy hangosan szóljon. A konyhából Riza rémült arccal fut az előszobába és nyitja az ajtót:

— De Apa, hát nem tud vigyázni? Bizonyosan felébresztette.

Lesújtó pillantása alatt az öreg ember még jobban legörnyed, szürke vén szeme aggodalommal fordul az ajtó felé: csak föl ne ébredt volna! Aztán leül a terített asztal mellé és mozdulatlanul, szó nélkül várja a többiekkel, míg „Ó” fölébred.

Ő ez alatt alszik. Az ablak táblák be vannak téve, majdnem teljes sötétség van. Föl-föl-ébred, nézi az órát, aztán egyet fordul és alszik tovább. Majd nyitott szemmel bámul a sötétségbe

és biztatgatja magát: Jó lesz már fölkelni. Aztán hallgatódzik: Hallja a csöngetyűt, hallja mint pörlekedik Riza az apjával, csöndre intve őt, hallja a másik szobából a suttogást, az óvatos csoszogó lépéseket. Várnak reá az ebédrel, várnak türelmesen, míg fölkel. Most már föl kell kelnie, nehogy nagyon megéhezzenek.

Föl kel, kinyitja az ablaktáblát. Forrón, verőfényesen süt be a déli nap, bántja a szemét, az álomtól még zibbadtak a tagjai, mámoros az agya. A mozdó tal előtt révedezve áll meg, szappannal a kezében s nézi magát a tükörben. Fialt arc, alig 25 éves, az éjjeli munkától sorvadva, a nappali alvástól elsárgulva. A bajusza lefelé áll, a haja kócos, a szemét pedig még nem látja, a szempillák rájuk nehezdednek, ébren és félig csukva vannak a szemei. Ez az ur a háznál. Kerzsán Imre éjjeli szedő az ujságnál. A legkevesebb 100 forint a mit keres, de keres néha 120-at, sőt 150-et is, ebből tartja a családját urimódon.

Ezelőtt 5 esztendővel még Kerzsánék a Kálvária hegy mögött laktak egy roskadt kis ház legvégső zugában. Volt egy sötét konyhájuk és egy sötét szobájuk, melyben a csiriz szaga uralkodott. Akkoriban még az öreg Kerzsán volt az ur a háznál, s nagy volt a láрма. Lármázott az asszony, lármázott a lány, lármázott az öreg a kaptafáján kalapácsolva. Sose volt annyi pénz, hogy másnapra is maradt volna. A nélkülözésben elfajultak az emberi érzések, az anya lányában, a lány az anyjában látta azt, a ki miatt ő jól nem lakhatik. És a nagy szegénységben uralkodott az öreg Kerzsáné, hangosan káromkodva, parancsolva, asszonyinak, lányának, zsörtölődve, veszekedve az

Imre fiúval, aki egy műhelyben sem marad sokáig, s a mit keresett, annak csak egy kis részét fizeti kosztért és kvártélyért. A fiu végre teljesen összeveszett a családjával és elhurcolkodott tőlük. Mint független ember aztán szíves jóviszonyt tartott a családjával. Minden vasárnap meglátogatta őket és vitt nekik ajándékokat és pénzt.... Szegény emberek nagyon szeretik egymást, ha nem élnek egy földalatt. Imre most kezét csókolt anyjának, azelőtt meg csak nem is köszönt, ha hazatért s vitte hugát sétálni, holott azelőtt majd minden nap összeverekedtek. Az öreg Kerzsán pedig a hatalmából kikerült fiával komolyan tárgyalt, politizáltak és szidták a világot, mely keserves a szegény embernek. Hamar megszokták ezt az állapotot, aminthogy szegény emberek hamar mindent megszoknak.

Az öreg Kerzsán ép akkor betegedett meg, mikor Isten fölvitte a fiu dolgát és ujsághoz került.

Az öreg nagysokára összeszedte magát, de nem ment vissza a kaptafájához, mert betegsége alatt megszokta, hogy ne dolgozzék. Imre, aki amugy is már az öreg betegsége alatt hurcolkodott vissza haza, megszokta azt, hogy ő tartsa a családját, s eszébe nem jutott, hogy a kifejlődött új rendben változasson. Így lett ő család fenntartója és ura.

Imrétlen pedig valami úrius hajlam fejlődött ki. Elegánsan öltözködött s megszokta a külön szobát. Áthurcolkodtak a Futó-utcába, új butorokat vásároltak s a szegény emberek grófnak érezték magukat az ő előkelő két szobás új lakásukban, a hol diványuk is volt, meg író asztaluk. Élvezte is az ő külön szobáját, melyben az egész

nak a reakció feddhetetlen jellemű akrobatái. De nem lesz sötétség! Nem lesz! A küzdőve, nyomorogva dolgozó népmilliók a világosságot szomjuhozzák. És az éj lovagjait a közéleti szereplés szinteréről elkergetik.

NYILAK.

Csavargó istenek.

A nemzeti kegyelet megnyilatkozásáról, a hála köteles adójáról és egyéb magyar sajtáságról sok magyar historikus köteteket irt össze. E tizenhárompróbás magyar erények kacskaringós mondatokban való magasztalásával a jelenről szóló írásokban is gyakran találkozunk. A borzas szemöldökű vezércikkirótól a fésületlen riporter gye- rekig minden pennaforogató válleregetésben része- sit, mert derék és hőseinket tisztelő nép vagyunk.

Például . . . A ki e szó után eleven adato- kat vár, az feltétlenül csalatkozni fog. Egy tucat első osztályú temetési szertartás leírása követke- zik. A mi pártlan erényünket élőkkel szemben nem gyakoroltuk soha.

Például. Ezt az állítást mar a bizonyítékok egész halmazával támogathatom. Rákóczi az 1714-ki országgyűlés hazaárulónak nyilvánította. Kossuth Lajos a hontalanság kenyerét ette. Számos nagy emberünk egész életében nélkü- lözött.

A hazaffyas sajtó a szabad-ágharc katonáit félisteneknek keresztelte el. A még életben levő 80—90 esztendőös félistenek 8 korona havi kegy- dijban részesülnek. Nyolc korona. A félistenek legnagyobb része alamizsnából él. A félistenek testeiről ruhának csufolt rongydarabok lógnak le. Akik hazát szereztek nekünk, azok legnagyobb része hontalanul csavarog.

Psz! Egy szót se. Egészen elfelejttem, hogy a Nemzeti Kaszinó néhány hét előtt a sza-

napot eltöltötte, s a szeretetet, melylyel körülvették. Kerzsán Imre kilép az ő külön szobájából, Lujza behozza a levest; ebédelnek, olyan az az ebéd, mint egy halotti tor, Imre mogorva az ál- mosságtól, étvágya nincs, hallgat. Riza szeme egyre Imrén függ, az arcáról olvassa le a kíván- ságait, Kerzsánné pedig vigyáz a lányára meg a urára, hogy azok meg ne bántásak valamivel Imrét. A szegények eltévesztették a természeti összetar- tozás érzését, s csak azt tudják, hogy ez a fiu tartja el őket s rettegnek a megbántásától, nehogy eltaszitsa őket. Imre meg keserűséggel a szívében élvezi ezt a gondos figyelmet. Tisztában van már vele, hogy ez voltaképpen a meghunyászkodás és a szálnalmas önzés harca egy rettegés eshetőség ellen: ha megharagudnék és ott hagyná őket! Mi lesz akkor belőlük?

Erre a tudatra nem régen ébredt. A szülői szeretet hiányát abban a pillanatban kezdte csak érezni, mikor az édesanyjával, a prinsesz Lidi a városligetbe ment, aki a legszebb, leg- erényesebb és legtakarosabb lány volt a nyomdá- ban. Prinsesznek is azért hívták, mert nem han- curozott a szedőkkel és az újságíróktól sem hagyta magát megcsipkedni. Egyedül Imrével, aki a legcsinosabban öltözött és legkedvesebb szedő volt, tartott jó barátságot.

Mikor édes anyjával szembe jött, Imre vigam emelte meg a kalapját, de egyszerre végtelen ke- serű fájdalom fogta el, amint észrevette, hogy anyja rémülten néz hol ő reá, hol pedig a lányra. Rögtön megértette; édesanyja kenyerét félti fia szerelmétől és ellenséges indulattal önző féltékeny- séggel fogadná az esetleges menyét.

ac szállta meg. Hát rabja ő a csa- incs magához semmi jussa? Ha gondolnak az ő boldogságára, az övéivel? Odafordult a lányhoz:

badságharc katonáinak néhány skatulya bagót ado- mányozott.

Van kivétel!

A magyar kereskedelem hivataios testületei a kiveteli cikkek hiányáról panaszkodnak. A ma- gyar termékeknek — szerintünk — a külföldi piacokon se keresletük, se keletük nincs.

A szatócs egyesületek ezen állítását határo- zottan visszautasítom. Azt a jégen kopogó ar- kangyalát a sok sábeszdeklis gremiumnak. Keres- kedelmi termék nincs. Kivétel nincs. Kereslet sincs. Már hogy ne volna.

Nincsen párja a magyar leánynak! Ez a dal- lamos átmenet a kereskedelem képviselőinek ha- zugságát bizonyító irásom bevezetője. A cáfolattal nyomban végezhetek is. A Femministák Egyesü- lete Prohászka Ottokár elnöklele alatt nemrég ül- szett. Ott is, egyebütt is nagyarányú leánykivite- lünk folytonos fejlődését vitatták. A vita során az a megcáfolhatatlan igazság jegecesedett ki, hogy a nyugat sok bordélyháza, a kelet minden kéjlaka magyar kéjnével van tele.

A fehérvári püspököt a tudásáért és a bá- torságáért közéleti szereplésének kezdetétől fogva csudálom. Most kettőzött tisztelettel nézek Krisz- tus igaz szolgájára. Az ilyen pap előtt kalapot emelek. Az álszemérem okoskodásaira mit se ad. A legkényesebb társadalmi betegség orvoslásával is foglalkozik. Most a bűn fertőjébe került ma- gyar leányok megmentéséről beszél. Az „illetékes“ tényezők még nem vették észre, hogy a magyar lányok mekkora tömege liferálódik el. A prostitu- ció mo.sarába fuldokló magyar rimák ezreivel de- hogy törődnek. A bogárszemű, tüzesvérű hunga- rával a profizionátus kerítő bátran kereskedik.

Uj idők jövelele, az uj társadalmi rend be- vezetése előtt e kérdés gyökeres szanalását nem érjük el. De az akut jelenségekkel a hivatalos koponya is foglalkozhatnék. — Pardon! Elfelejt- tettem, hogy a hivatalos apparatus szegénylős egy kicsit.

— Gondoltam valamit Lidi.

— Mit?

— Legyen a feleségem.

— Miért? Azért, mert nekem szegény öreg anyám van, akit el kell tartanom és nem akarom, hogy valaki vele rosszul bánjon.

— De én nem bännék vele rosszul.

— Nem tudhatja. Maga jó ember, de azért elüldözné az anyósát, mert az magának csak egy idegen asszony, nekem pedig édes anyám, akit nem hagyok el.

— S maga az édes anyja miatt vén leány akar maradni?

— Mit bánom én? A szegény lány jobban teszi, ha nem megy férjhez, mert a szegény em- berek mind durvák és rosszul bännak a felesé- gükkel.

— Én is durva vagyok?

— Nem, maga jó ember, de az anyámat nem hagyom el.

Nem beszéltek többé róla, de Kerzsán Imre szíve legmélyében me.alálva érezte magát a lány komoly lemondása által. Megvetette magát, hogy ő az édes szüleit elakarta magától taszítani dac- ból. Dacból? Abban a pillanatban, mikor a lány előtt nyilatkozott, érezte, hogy nem pusztá dac adta szájába a vallomást. Igen ő szereti, de nem érdemli meg ezt a leányt és ha hozzá méltó akar lenni, le kell mondaní róla. Ebben a hangulatban boldogtalanul, de megbékült lélekkel ment haza. Az ablaknál ült az édes anyja és félénken, ku- tatva nézte fia arcát. Imre szívében gyült a fájdalom, odalépett édesanyjához és megcsókolta a kezét. Az óregaaszony összereszt, könnyek pe- regtek szeméből és mély fájdalomtól áthatott han- gon mondta: Szép lány, de ugye azért nem hagysz „minket elpusztulni?”

† balatoni halászat.

Monstre küldöttség megy a kormány elé.

15 napi elzárás és 200 korona.

Észért is tovább harcolunk.

A Balatoni Halászati Részvénytársaság ellen intézett harcunk az egész Balatonvidék elismeré- sével találkozik. Minden józan ember helyesli azo- kat a támadásokat, amelyeket a Reé Jenő érde- szövetkezete ellen lapunk hasábjain helek óta in- téztünk. A független sajtó velünk tart. A régi bü- nök leleplezése következik. Nemsokára egyedül marad Reé, a közismert Reé, a hebegő cselekvés atyamestere, a balatonparti vasut megboldogult engedményese, a levágott farku halak védőszen- tje, az ex takarékpénztári igazgató és nyomában csak egy delirium tremensben szenvedő nyugalmazott sajtókuvasz kullog. A régi közmondás megint al- kalmassá vált. A kutya ugat, a karaván halad. Haladunk. A megrendelt orvtámadás dacára is haladunk. Tökéletes bizonyossággal haladunk azon időpont felé, a mikor a bécsi Lagerhaus magyar- országi fióktelepe megérdemelt sorsára kerül.

Az elmúlt hét folyamán Balatonfüredről életre való mozgalom indult ki. A mozgalom egy monstre deputáció szervezését célozza. A balatonmenti községek kebeléből alakítandó nagy- küldöttség azzal a kéréssel menne a kormány elé, hogy a balatoni halászat ügyével a törvény- hozás a legközelebbi jövőben foglalkozzék. Ke- ressen módot a Balaton kisajátítóival kötött szer- ződés felbontására. Ha pedig ez nem lehetséges, ugy a tantieme halászk a szerződés szigorú betartására köteleztessenek.

A nagyküldöttséghez való csatlakozásra az érdekelte községek annak idején külön-külön fel- szólítást kapnak. Az érdeklődőknek addig is mindennemű felvilágosítást készséggel megadunk.

Haladunk. Dacára annak, hogy a Reébach kompánia lekenyerezettjeitől, a halkirályok ke-

Imre szomoruan nezett végig az anyján.

Hogy félti a kenyerét! Gondolta, de nyom- ban elszégyelte magát, amint képzeletében a Prin- cesz Lidit látta, aki rongyos anyját átöleli és a kezét csókolja. E kép hatása alatt ő is édesanyja ölébe borult és könnyes szemekkel mondta: „Nem hagylak el, nem veszem el.”

— Nem veszed el? Köszönöm, köszönöm édes fiam, az Isten meg fogja neked ezerszeresen fizetni, amit szüleidért tettél.

Eközben beesteledett. Imre a nyomdába ment, a gépház előtt elhaladt és az expeditióba kukkantott egy pillanatra, ott találta egy sarokban Lidit, amint komoly nyugalommal kötögetett.

Oda lépett hozzá.

— Emlékszik még miről beszéltünk délután?

— Igen.

— És megmaradt amellet, amit mondott?

— Meg.

— Még akkor is, ha ugy szeretne engem, mint én magát?

Lidi ráemelte fényes szemeit, két köny per- gett végig az arcán, aztán halkán szolt: „Meg- maradok.”

A fiu melyen sóhajtott, áldja meg az Isten Lidit, nekünk már befelegett.

A Futó-utcai kis lakás első ablakában azóta a déli időn tul is be van téve az ablaktábla. Imre később jön haza és tovább alszik, egyre alszik. Alig hogy végig szenvedte az ebédet, visszamegy a szobájába és ujra iefekszik. Soha még szomo- rubb élet nem volt a Futó-utcában, de minden- nap hust főznek és a házbért pontosan fizetik.

Imre a gépházban gyakran találkozik Prin- cesz Lidivel, de sétálni nem mennek többé.

gyeltjeitől rágalmakat hallunk. A csiribiri kofálkodások, a fegyhazi izü gyanúsítások a megkezdett utról nem tértenek el. De nem térít el az a drákói szigorúságu ítélet sem, melyet Kányay József főszolgabíró lapunk felelős szerkesztője ellen e hét folyamán hozott.

Reé, a közismert Reé, a vicinális halkirály, a hebegő cselekvés atyamestere örömeiben megint cigánykerekét hány. Az enyingiek körülméttől polónyigézője is ujjonghat. Osztalékbárók, leltári gladiatorok figyeljen! A harc megindítója tiltott gyűlésezés címén 15 napi elzárást és 200, azaz kétszáz korona pénzbírságot róttak. Mein Liebchen, wass willst du noch mehr?!

Koller Sándorra, Veszprémmegye egyenes lelkű alispánjára vár a feladat, hogy ezt az ítéletet hatályon kívül helyezze. Ez az ítélet már csak azért sem emelkedhet jogerőre, mert Kányay József főszolgabíró ebben az ügyben nem ítélkezhetik. Nonó! A főszolgabíró urat egyénileg tiszteljük. Nagyrabecsuiljuk. Csak egy kis inkompabilitásról van szó, amelyet a felebvezési forum minden bizonynyal megállapít.

Nem csüggedünk. Előre megyünk. A pletykákra nem hederítünk. Most Eugen Reé meg Eduárd Weil nevet. Csak nevensenek. Az nevet igazán, aki utójára nevet!

MEGYEI ÉS KÖZSÉGI ÜGYEK.

Somogyvármegye legutóbbi közgyűlésén Varga Dezső darányi református lelkész a kivándorlás kérdésében tartalmas és okos beszédet tartott. A nagy tudású pap a konzervativizmusáról hirhedt törvényhatóságnak nyíltan megmondotta, hogy a kivándorlást rendőri intézkedésekkel megszüntetni nem lehet. A kivándorlás oka — szerinte — az, hogy a kiscgazdára elviselhetetlen adóterheket rónak. A gazdasági cseléd és munkás, aki sokadmagával egy szűk lyukba van összezúfolva, rabszolgasorsban sanyúlódik és keresetéből megélni nem tud. A kiscgazda a kötött birtoktól földet nem vásárolhat, de nem is bérelhet, mert a nagy urak a kis bérleteket nem szeretik. Mivel pedig cselédnek nem akar menni, inkább kivándorol. Igazságtalannak tartja a nagy birtokosok ama követelését, hogy amikor ők gazdaköröket szerveznek a munkások ellen, a munkásvédő- és földmunkás-szakegyleteket a kormány oszlassa fel. A zajos tiltakozással fogadott beszéd végén a következő határozati javaslatot terjesztette elő:

Határozza el a vármegye, hogy fölír a törvényhozáshoz oly törvényjavaslatok sürgős betervezésére, melyek szerint: a hitbizományi rendszer megszüntetendő, a kincstári és alapítványi birtokok mezőgazdaságra alkalmas része parcellázandó, a nagybérlet 500 holdon feül nem engedélyezhető, az állami eredetű papi birtokok csak kisbérlet rendszer alapján kezelhetők, az adómentes léte minimum megállapításával és a II. osztályu kereseti adó eltörlésével új kataszteri becsülés alapján a földbirtok és mindenféle örökség fölfelé fokozatosan emelkedő adóztatása behozassék. Csatlakozásra szólítsák fel az ország minden törvényhatóságát.

Nagyon természetes, hogy a már bizonyosan darabontnak keresztelt tiszteletes javaslatát a nemzeti színű fenyegetések leszávarták.

Enying. Az enyingi általános népkör február hó 17-én tartott értekezletének keretében az elnökség meghívására Békefi Sándor lapunk felelős szerkesztője szabad előadást tartott, amelyet a nagyszámban összegyűlt kiscgazdák és földmunkások zajos tetszéssel fogadtak. Az értekezletet vitastély követte. A vitában az előadón kívül Bares Károly, a dunántúli földmunkás szervezetek titkára is részt vett. Ifj. Vida elnök az enyingi, Gárdonyi pedig a bozsoki szervezett földmunkások nevében szerkesztőnknek köszönetet mondott és az üdvözlő szavak után a tagok lelkes hangulatban oszlottak el.

HIREK.

A balaton-parti vasut.

Kossuth Ferenc üdvözlése.

A balatonparti vasut kiépítéséről szóló törvényjavaslat, amelyet Kossuth Ferenc kereskedelemügyi miniszter a minap terjesztett a törvényhozás elé, élénk visszhangot keltett az érdekeltség körében és sűrű egymásutánban intézik ez alkalomból az üdvözlő és köszönő táviratokat a miniszterhez. A tegnapi nap folyamán a következő táviratok érkeztek:

Zalaegerszeg. A balatonparti vasut kiépítéséről szóló törvényjavaslatnak a képviselőházhoz történt benyújtása alkalmából határtalan örömünk és hálás köszönetünk nyilvánítása mellett melegen üdvözlöi Nagyméltóságodat Zalavármegye közönsége nevében Baththyány Pál gróf, Zalavármegye főispánja.

Az országos közgazdasági érdekek mellett hazánk gyöngyének, a Balaton vidékének felvirágzására hivatott balatonparti vasut kiépítéséről szóló törvényjavaslat betervezése alkalmából kimondhatatlan örömmel és hazafias mély érzéssel üdvözlöjük Nagyméltóságodat, hálás köszönetet mondva és Isten áldását kérjük Nagyméltóságodnak a haza boldogulására irányuló munkásságáért. Zalavármegye közönsége nevében Árvay Lajos alispán.

Veszprém. A balatonparti vasutról szóló törvényjavaslatnak benyújtása alkalmából az ígéret beváltásáért hazafias tisztelettel mond köszönetet s kíván szerencsét a nagy mű létesítéséhez. Veszprém város közönsége.

Keszthely. A balatonparti vasutra vonatkozó törvényjavaslat benyújtása alkalmából fogadja Nagyméltóságod Keszthely város polgárságának hálás üdvözlését. Nagy István városbíró.

Zalavármegye gazdasági egyesülete nevében mély háláérzettel üdvözlöjük Nagyméltóságodat azon alkalomból, hogy a balatonparti vasut törvényjavaslata benyújtásával immár biztosítottunk tudjuk ezen nemcsak országos érdekű, de megyénk föllendüléséhez nélkülözhetetlen régi vágyunk teljesítését. Hertelendy Ferenc, a gazdasági egyesület elnöke.

Budapest. A balatonvidék legnagyobb jóltevőjét a balatonparti vasut építésére vonatkozó törvényjavaslat benyújtásakor hálával üdvözlő és hazafias örömmel kíván teljes sikert nagyarányu kereskedelmi politikájához. Balatoni szövetség.

Itt említtük meg, hogy a képviselőház közlekedésügyi bizottsága a balatonparti vasut kiépítéséről szóló törvényjavaslat előadójaul Övöry Ferenc veszprémi képviselőt választotta.

Zsidóleány és parasztleány szerelmi drámája. A szerelmi drámák kronikájában parját ritkítja az a véres esemény, mely *Sósikuton* történt és a mely az egész környéket izgalomba hozta. Weisz Ferenc odaváló zsidó vallásu vendégios viruló szép 17 esztendő leányába beleszeretett a falu egyik módos gazdájának, Kuzsely Andrásnak 23 esztendő legény fia, ifju Kuzsely András. A fiatal leány, a ki jó nevelésben részesült, bár fűdta, hogy milyen áthidalhatatlan ür van közt és a legény között, mégis viszonzotta a legény érzelmeit és ezt tudtára is adta neki. A fiatal szerelmesek csak titokban érintkeztek egymással. Az ilyen titkos találkozásán a legény kitará szívet a leány előtt s áradó szeretettel beszélt a boldog jövőről, amikor már egymáséi lesznek. A leány azonban váltig erősítette, hogy lehetetlennek tartja azt, hogy akár az ő szülei, akár Kuzsely szülei beleegyezésüket adnák a házasságba s ez szomorúsággal töltötte el mindkettőjüket. A fiatalok érzelmei nem maradhatt sokáig titokban s a faluban szeltében-hosszában beszéltek már a zsidóleány és a parasztleány szerelméről. Persze ez tudomására jutott a szülőknek nek is. akik mindent elkövettek, hogy a fiatalok esztelen szerelméről meggyőzzék őket és találkozásait meggátolják. A szülői tilalom azonban nemhogy elidegenítette volna, hanem inkább közelebb hozta őket egymáshoz. A gyötrelmes állapoton végre a legény úgy akart segíteni, hogy megkérte a leány kezét, de a leány szülei kerek elutasították őt. Az elutasító válasz végkép elkésztette ifj. Kuzsely Andrást, aki borzalmas tettre határozta el magát.

— Nem választ el bennünket semmi és senki, arra esküszöm! — mondta többeknek pár nap előtt. A legény a kikoszarás után szomoruan járt-kelt a ház körül. Semmi sem érdekelte. Édesapja igyekezett a lelkére beszélni, de sehogy sem boldogult vele. Kedden hajnalban azután szörnyű módon vetett véget gyötrelmeinek, Megölte kedvesét, azután önmagát. Kedden hajnalban minden csöndes volt még Weisz Ferenc házában. A család valamennyi tagja még nyugodtan aludt. Ifj. Kuzsely András, aki tudta, hogy a szép Katica melyik szobában alszik, belopódzott a házba, onnan pedig a leány hálószobájába. A fiatal leány mélyen aludt s talán épen szerelmeséről álmódott, amikor a legény nesztelenül belépett a szobába. Kuzsely ugyanis levetette csizmáját, hogy zaft ne okozzon, A legény gyors elhatározással az ágyhoz lépett, fölemelte a takarót s a magával hozott revolverrel szíven lötte a leányt. A boldogtalan fiatal teremtés egyetlen jajszó nélkül meghalt. Mikor ezt látta a legény, a revolvert maga ellen fordította s golyót röpített saját szívébe is. Mire a lövések zajára, a megrémült házbeliak berohantak a szobába, ott már két halottat találtak. Kuzsely András több levelet hagyott hátra, amelyekben elbucsuzik és bocsánatot kér a szülőtől s azt írja, hogy mivel a kegyetlen sors megakadályozta, hogy az életben egymáséi lehessenek, egymáséi lettek a halálban.

Tóhalgazdaságok a Balaton mellett.

A Balatonvidék rendezésénél több olyan terület vár kihasználásra, melyeket tóhalgazdaságok céljaira sikeresen lehetne értékesíteni. A „Balatoni Szövetség”, hogy a nagyobb halgazdaságok lehetőségét előmozdítsa, mozgalmat indít az érdekelt gazdák körében, hogy az alkalmas területeken tóhalgazdaságokat létesítsenek. — Halgazdaságok létesítésén fáradoz az országos halászati főfelügyelőség is és pedig sikerrel. Somogyban: Bogáton és Segesden, Veszprémben: Jutason sikerült már is nagyobb halgazdaság létesítésére a földbirtokosokat rábírn.

A balatonparti vasut — ellen.

Veszprémmegye írja: A megépülő balatonparti vasut tudvalevőleg Szentkirályszabadja községet is érinteni fogja s ennek nagy jelentőségét igen helyesen méltányolta a község előljárósa és hozzájárulást szavazott meg az állam részére. Néhány feltűnési visketegségben szenvedő egyén azonban nincs megelégedve ezen határozattal, mert az ő nagy tudományuk és mély eszük még eddigéle nem tudta megérteni a községnek a mégszavazás körül történt lelkesedését. Most a kitűnő „hazafiak” nagy dologban török a fejüket: el akarnak menni Kossuth Ferenchez, hogy a vasut ne épüljön ki. E pokolian kacagató és együgyű tervek mögött állítólag dr. Horváth József orsz. képviselő ur áll, de ezt nem hihetjük el, mert kizárt dolognak tartjuk, hogy egy kerület képviselője semmibe vegye a kerület égetően fontos érdekeit. Hisszük, hogy dr. Horváth ez értesülésünket meg fogja cáfolni!

Fölebbezések beadhatása tárgyában utasította a belügyminiszterium az összes közigazgatási hatóságokat, hogy véghatározataikban és végzéseikben kötelesek mindenkor kitenni azt, hogy az érdekelt felek mennyi idő alatt és minő felelősséggel élhetnek s hogy a felelősséggel mely hatóságnál kell előterjeszteniök. E rendelkezés fontosságát nem szükséges bővebben indokolni. Ez is a törvényhozásnak a közigazgatási eljárás egyszerűsítéséről alkotott törvényben megnyilvánuló azon akaratát szolgálja, hogy a közigazgatási eljárás — jogbiztonság csökkentése nélkül — a nagyközönség előtt minél egyszerűbb legyen s ezáltal a költséges jogtanácsok igénybevétele a közigazgatási eljárás körében a fél veszélye nélkül is lehetőleg elkerülhető legyen.

„Emellett a jogkereső közönség hatósági utbaigazítása hathatós eszköz arra is, hogy a felek megnyugvó bizalma a hatóságokkal szemben megszilárduljon;” így szól a rendelet szava. Kezdünk haladni!

A vármegyei számvevőségek és pénztárak visszahelyezésének kérdése. Az alkotmány biztosítékainak egyikeként a vármegyei számvevőségek és pénztárak visszaállítását tekinthetjük. Ezen ügy megfelelő rendezése oly szoros összefüggésben van a vármegyék szervezeti kérdéseivel,

hogy okszerűleg egymagában meg sem történhetik, miért is a kormány e kérdés felett elvileg nem döntött. Erre nézve utalunk a miniszterelnöknek január hó 23-án a pénzügyi tárca költségvetésének tárgyalása alkalmával Bakó képviselő kérdésére folytatott következő kijelentésére: „Mivel azon nagy küzdelem során, amely az utóbbi esztendőben megrázkódtatta egész Magyarországot, csakugyan nagy baj és azt hiszem, a legnagyobb bajok egyike volt az, hogy a megyék segédeszközök nélkül hagyattak, a tisztviselők jogos illetményeikben nem részesítették, én igen természetesnek és jogosnak találok azt a törekvést, hogy garanciákat szerezzünk arra nézve, hogy ilyen állapotok elő ne forduljanak. Ezt a kérdést nem lehet azonban kiszakítva megoldani, a megyei adminisztráció és azon biztosítékok kérdésével, ahol ezeket eliminálni akarjuk. Nem az lehet a cél, hogy megyei pénztár felállítása útján, vagy másképp, nem az eszközökben lehet a megoldás kulcsát keresni, hanem magában a lényegben, abban a biztosítékban, hogy ilyen bajok többé elő ne fordulhassanak. Ez a kérdés lényege. Ezek pedig a pénzügyi tárcaiban mellékes jelentőségűek, tisztán anynyiban tartoznak ide, a mennyiben a számviteli felügyelet unifikálva van. Összefüggnek még egyben a pénzügyi tárccal a közszolgáltatások egyesítéséről és ellenőrzéséről általam betervezendő javaslatban ugyanis, ha csakugyan modern ellenőrzést akarunk behozni, nemcsak egyes igazgatási ágakra, hanem ott, ahol a legtöbb baj előfordul, a legtöbb visszaélés követtetik el és az adózó nép minden ellenőrzés nélkül a legjobban terhelhető, a községi háztartásokban is keresztül kell vinnünk az ellenőrzést.”

— **Halálozások.** Sulyos csapás érte dr. Neumann Zsigmond budapesti kir. kereskedelmi és váltótörvényszéki hites vegyészti és kedves családját. A család egyik szemefénye, a kis Klárika hunyt el születésének évfordulóján 1 éves korában. A béke anyaga virrasszon az oly korán elhunyt kis ártatlan drága hamvai felett.

Özv. id. Reich Ignácné e hó 17-én rövid szenvedés után elhunyt Siófokon.

Temetése nagy részvét mellett hétfőn délután ment végbe, mely alkalommal Klein József siófoki rabbi megható bucsubeszédet tartott az elhunyt ravatala fölött.

Nyugodjék békében!

— **Munkássors.** A barcsi fűrészgyár telepén a napokban halálos végű baleset történt. Szabó József munkás a fűrésztelepre vonatott vasuti kocsiából anyagfát rakott ki. Egy szerencsétlen pillanatban egy hatalmas fatörzs a vasuti kocsiból lezuhant és maga alá temette Szabót, aki összetört melkassal hevert a fatömb alatt, alig tudták alóla kiszabadítani. Még élt, mikor a lakására szállították, de sulyos belső sérüléseibe másnap belehalt.

— **Törvény az ipartanácsról.** A kereskedelmiügyi miniszteriumban most készül az Országos Ipartanács újjászervezéséről szóló törvényjavaslat azon koncessziók alapján, melyet az iparfejlesztési törvény tárgyalása alkalmából a kereskedelmi miniszter a képviselőháznak tett. Ennek lényege és ezzel együtt a törvény gerince abban áll, hogy ezentúl az ipartanács felerészben képviselőkkel és főrendekkel fog állni.

— **A kartellek ellen.** Ausztriában már állást foglalnak. A múlt hó közepe táján az osztrák parlament három tekintélyes tagja sürgősségi indítványt terjesztett elő, kérve abban a házat, hogy az szólítsa föl a kormányt, hogy tekintettel azon körülményre, hogy a mai törvényes állapot nem látszik eléggé hivatottnak arra, hogy a kartellek kínóvéseit megszüntethesse megfelelő módon egészítse ki a büntetőtörvénykönyvet. Ime a szomszéd Ausztriában már egészen kialakult a közvélemény arra nézve, hogy a kartell nem egyéb, mint kiuzsorázása a termelő és fogyasztó közönségnek. Közéleti ártalom az, mely ellen állást kell foglalni a törvényhozásnak és alaposan megokolható büntető paragrafusokkal kell ezeknek gyökeres kiirtására a legnagyobb határozottsággal és sürgőséggel törekedni.

— **Gyilkosság.** Egyszerre két helyről is kapunk hírt egymáshoz hasonló büntényről. Az

egyik Cseresnyes pusztán történt, ahol Lengyel Istvánt az istállóban f. hó 11-én reggel halva találták. Homlokán és feje hátsó részén sérülések láthatók. — A másik eset Dunaszentgyörgyön történt K. Molnár József 85 éves aggastyánt 14-én hozzátartozói az istállóban ágyáról leesve 15 sebből, vérezve, holtan találták. Mindkét esetben büntényről van szó, miért is a holttesteket fölbontoltak s a vizsgálatot megindították a tettesek niderítése végett.

— **Hivatalos humor.** Oh, becsületes jó vidék megborzd, ha azt a sok csalafintaságot olvassa, amit a budapesti fufang kigondol. Itt jóhiszeműleg mondják ki még most is, hogy a tolvajt csak akkor szabad fölakasztani, ha el fogják. A Maros mellékfolyója partján fekszik ez a régi erdélyi város, mely kőhidat is épített a vízen ama híres felírassal, hogy épült helyben. Nagy tutajozás van ezen a vidéken s a város pénzelt a kikötőből. A múlt hónapban történt, hogy a víz letépett hat tutajt s a tanács kénytelen lett volna kártérítést fizetni. Amazt megelőzőleg kiküldött hat tanácsbeli tagot, hogy keressék meg a tutajokat, még pedig hármat vízmentén lefelé hármat pedig a folyás ellenébe — fölfelé. De még ennél is klaszikusabb eset történt a múlt héten, a mikor egy szérűtűzhöz kivontatták a tűzifecskendőt, de a drága jószág — Tarnóczy idejéből — megtagadta a szolgálatot, nem szuperált. Másnap a tanács rendeletet küldött a tűzoltó parancsnoknak és szigorúan meghagyta, hogy ezentúl a fecskendő kipróbálandó — két órával minden tüzeset előtt!

— **Uj vonatösszeköttetés Budapest Déli Vasut, Venezo, Milano és a Riviera között.** A Szent-Petervár—Bécs—Nizza—Cannes express-vonatok közlekedésének tartamára, vagyis november hó 15-étől április 27-éig új vonatoknak Cormons és Udine között való életbeléptetésével a déli vasut nappali gyorsvonatai az említett express-vonatokkal Udine állomáson csatlakozásba hozattak, mialtal Budapest, déli vasut, Venezia, Milano, Nizza és Cannes között gyorsított vonatösszeköttetés létesült. Budapest déli vasutról reggel 8 órakor történő indulással az érkezés Udineba 10 óra 58 perckor este, Veneziába 1 óra 37 perckor éjjel, Milanóba 6 óra 26 perckor reggel, Nizzába 3 óra 5 perckor és Cannesbe 3 óra 47 perckor délután (párisi idő) történik.

Szerkesztői üzenetek.

B. Gy. Budapest, Sorra kerül. A részletkérdésekkel egyelőre nem foglalkozhatunk.

Halász. Siófok. A tőkésítés címén visszatartott összegekről a legközelebb beszélünk. A rendelkezésünkre bocsájtott adatokat köszönjük. A károsultak neveit lehetőleg péntek délig összeírni sziveskedjék. Üdv.

D. Z. Veszprém. Türelem. Majd meglátja, hogy azzal az ural én hogy számolok. Csak a nyílt hadüzenetre várok.

IRÓSZERT

PAPIRT

TOLLAT

és mindennemű hivatalos nyomtatványokat
SIÓFOKON

== jutányos árban csak ==

Klein Ignácnál

szerezzen be.

Katholikus és református imakönyvek beszerzési forrása!

Benedictiner, Chautrause kávé legfinomabb likőröket $\frac{1}{2}$ literes csinos üvegekben szállít

7 koronáért bérmentve.

**FEIGL EDE
DETTA.**

Mayer Béla

épület és bútor asztalos,

Siófok, Kossuth Lajos-utca.

Mindennemű asztalosmunkák végzésére jutányos díjazásért ajánlkozik

Friss valódi
liptói juhturót

szállít:

HAÁZ és GROSZMANN

juhturógyár

= Murahosszurét =

la legfinomabb csemege-juhturót K 1.10 pr. klg.

la juhturót K 1.06 pr. klg.

Legfinomabb parázs juhturót

I. 90 fillér pr. klg.

II. 72 fillér pr. klg.

20 kilón felüli rendelésnél az árakból 4 fillér engedményt adunk.

A bődönökre 10 százalék gyöngysulyt adunk.

Hatóságilag engedélyezett

Villanyvilágítási és erőátviteli vállalat

SIÓFOK.

Elvállal: Villamos csengők, telefonok, villamos világítás, villámhárítók stb. stb. elkészítését. * Központi telepek villanyvilágításra való berendezését, városok, falvak, intézetek, magánépületek, szállodák, fürdőtelepek és magánlakások részére. Villamos szellőztetők a legjobb rendszerű motorral. * Épületek teljes felszerelése és jókarban tartása, valamint minden e szakmába vágó munkák elkészítése jutányos áron. *

— Költségvetések ingyen. —

Tulajdonos:

JILLING FERENCZ

műszerész, stabil- s hajógépész

— Siófok. —

Értesítés.

1907. év január hó 15-ik napján Siófokon,

a község ujonnan épült bérházában

Ingatlan és Jelzálog forgalmi iroda nyílt meg.

Akinek eladó ingatlana van, a ki ingatlant akar vásárolni: az iroda közvetítését vegye igénybe.

Az Ingatlan és Jelzálog forgalmi iroda földbirtokokra 15—60 évi törlesztésre olcsó pénzkölcsönt szerez, vagy pedig régi kölcsönöket konvertál. I. helyre 4—4½% mellett törlesztéses kölcsönök eszközöltnék ki. A kölcsönök a forgalmi érték 50—80%-ig folyósíthatnak. Előnyös élet- és tüzbiztosítás. Minden levélre díjtalanul felelünk. Előleges költség nincs.

Tisztelettel **Ingatlan és Jelzálog forgalmi iroda, Siófok.**

M A S T I N

Doktor Trnkóczy krajnai hízáló és védszere a kereskedőknél valódi állapotban csakis **Mastin** név alatt kapható. Óvatos földművelők minden gazdasági marhának az abrakba adják. Kiállításokon nyert legmagasabb kitüntetések, valamint ezer meg ezer elismerőlevél, legjobban bizonyítják az ezen szerrel elért meglepő eredményeket.

Gyári raktár: gyógyszerész Trnkóczy, Laibach.

Szőlőoltványok.

Miánnyok pótlására

két éves **dus gyökérral**, egyedül alkalmasak régi telepek **feldolgozására**, százan kint **20 korona**. A legjobb bor- és csemegefajokban, **zöldoltással**, e célra készítve.

Telepítésre:

Gyökeres zöldoltvány, ezre 160 K.
Sima " " 90 K.
Fásoltvány, " " 200 K.
" szépséghibával, ezer .. 90 K.

Mind riparia portalis alanyon, a legjobb és legbőtermőbb bor- és csemege-fajokban és pedig: **Fehér borfajok**: Olasz rizling, szlankamenka, furmint, sárféher, mézesféher, ezerjő, erdei, bakator, kövidinka, mirkoviczi muskotály stb. **Vörös borfajok**: nagyburgundi, oportói, nemes kadarka. **Csemegefajok**: fehér chasselas, passatutti, mézesféher, oportó, muskotály és csemege különlegességek.

Székely J. József 7-10

Gyöngyös, Szt.-Urbán templom m.
Árjegyzék ingyen.

Vác város szőlőtelepéről eladó:

Igen szép egy éves gyökeres Mézesféher, Ezerjő, Olasz Rizling, Oportó, Nagyburgundi és Dinka ezrenként 18. koronával, vegyes Chasselas és Muskotály gyökeres vessző ezre 22 kor., Muscat Ottenel gyökeres ezre 26 kor., II. oszt. sima fajtiszta rip. port. ezre 7 K., I. és II. oszt. port. gyökeres vegyesen ezre 24 kor.-val eladó, csomagolás és vasuti szállítási költség ezrenként 1 kor. Bővebb felvilágosítást készséggel ad

Krakker Kálmán Váczott.

Rendelés esetén a vasut állomás pontos jelzését kérem. 7-10

Eladó szőlőoltványok.

Nagymennyiségű első és másodosztályu szokvány minőségű fajtiszta gyökeres fásoltvány kapható az összes bor és csemege fajokból, Rip.-Portalis, Rup.-Monticola és Vitis Solonis alanyon.

Badacsonyvidéki Szőlőtelep kezelősége,

Tapolca (Zala m.) 7-15

Varga Viktor

órás és ékszerész **Siófok, Fő-utca.**

Dus raktár ékszer, arany, ezüst, zseb- és ingaórákban, jótállás mellett, legolcsóbb áron. Mindennemű e szakmába vágó javításokat meglepő olcsó ár mellett gyorsan elkészítik. Menyasszonyi és alkalmi ajándékok dus választékban és rendkívül olcsó áron kaphatók.

A ki

7-40

étvágytalanság, rendetlen emésztés, gyomorgörcs, gyomortól származó fejfájás, álmatlanság, vagy bármilyen idült gyomorban szenved, forduljon bizalommal

Kárpáti Józsefhez

ÁRKOS, u. p. Sepsiszentgyörgy.

Válaszbélyeg kéreik.

Esterhazy

cognac

mely

a közönség kedvenc itala mindenütt kapható.

Központi iroda: 7-0

Gróf Esterházy Géza-féle cognacgyár
BUDAPEST, VI. ker. Nádor-utca 16.

Zöldoltvány és bor.

Nagymennyiségű gyökeres és sima zöldoltványom van eladó a következő fajokban u. m. **Mézes fehér, Margit, Ezerjő, (Chasselas) Piros és fehér gyöngy.** Továbbá **Ripária**, sima és gyökeresített vesszők stb. Melyből ezer drb. sima **Zöld** oltvány 40 frt és ezer drb. töves 80 frt. és saját termésű hegyi boraim fehér és siller. melyből 1 hektoliter fehér 22 frt, vörös 20 frt, legkisebb mérték 50 liter

Cs. János termelőnél

Gyöngyösön, Sziget-utca 2456. sz. 7-10

6 NAP alatt
Amerikába
személyszállítás minden fengerenitűli kikötőbe.
Kérjen ingyen utasítást.
Levelezőlap elég.
Falk és Társa
HAMBURG Raboisen 30.